

**PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA
ZA KREIRANJE I SPROVOĐENJE PROGRAMA ZA GOSTE
SUBJEKATA KOJI OBAVLJAJU PRIVREDNU DELATNOST U OBLASTI AGROTURIZMA**

Program osposobljavanja za kreiranje i sprovođenje programa za goste subjekata koji obavljaju privrednu delatnost u oblasti agroturizma namenjen je članovima seoskih domaćinstava, poljoprivrednih domaćinstava i preduzetnicima koji započinju ili već obavljaju delatnost u oblasti agroturizma. Program čini 10 modula.

1. Naziv modula

Berba voća

2. Institucija koordinator izrade modula

Univerzitet u Sarajevu, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet
u saradnji sa
Univerzitet u Banjoj Luci, Poljoprivredni fakultet?

3. Autori modula

Prof. dr Pakeza Drkenda, Prof. dr Boris Pašalić?

4. Cilj(evi) modula

Kroz proširenje agroturističke ponude organizacijom jednodnevnog teoretsko-praktičnog kursa osposobiti polaznike (goste – turiste) za stručno utemeljeno izvođenje berbe voća.

5. Opšti ishodi učenja

Obezbeđenje stručno utemeljenih znanja i vještina berača voća za određivanje optimalnog momenta berbe, kao i ispravno izvođenje berbe voća zavisno od voćne vrste i namjene voćnih plodova.

6. Posebni ishodi učenja po modulima (znanja, veštine i stavovi)

Polaznici će, uz poznavanje najvažnijih parameter zrelosti voća, biti osposobljeni za samostalno izvođenje berbe ovisno o voćnoj vrsti i namjeni voćnih plodova. Po završetku kursa bit će osposobljeni uvrđiti optimalni moment zrelosti i berbe voća spram voćne vrste i namjene, kao i razlikovati komercijalne klase na primjeru jabuke.

7. Sadržaj, metode, trajanje i spisak materijala za ostvarivanje modula

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
- značaj berbe u proizvodnji i očuvanju kvaliteta voća - mogućnost upotrebe voća	prezentacija, diskusija	1			1
- specifičnosti ploda pojedinih pomoloških kategorija - upoznavanje sa najvažnijim vizualnim parametrima zrelosti voća		1			1
- upoznavanje sa najvažnijim mjernim parametrima zrelosti voća		1	2		3
- pravilno izvođenje berbe voća		1	1		2
- tretmani voća nakon branja, priprema za skladištenje i skladištenje			1		1
- značaj berbe u proizvodnji i očuvanju kvaliteta voća - mogućnost upotrebe voća	prezentacija, diskusija	1			1
Spisak materijala za učenje i podučavanje:	- Handouti namjenskih .ppt prezentacija - Izvodi iz knjiga/priručnika: Pašalić, B. 2006. Berba, pakovanje i skladištenje plodova voćaka. Poljoprivredni fakultet, Univerziteta u Banja Luci, Banja Luka, pp. 23-51				

8. Uslovi u pogledu prostora, opreme i sredstava, kao i vremenskih i sezonskih uslova neophodnih za ostvarivanje modula

<p><u>Prostor, namještaj i drugi uslovi okruženja za realizaciju programa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Za izvođenje treninga koristit će se predavaonice ili laboratorijski prostor sa informatičkom opremom. - Poželjno bi bilo da se praktični dio treninga organizuje u zasadu jabuke u vrijeme berbe bilo ranih sorti jabuke (od 15. jula) ili u periodu septembar-oktobar kada se beru zimske sorte jabuke. <p><u>Ostala oprema, materijal i pribor (za grupu do 20 polaznika)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 kg jabuke za testove namjenjene određivanje optimalnog momenta berbe - Rastvor joda i kalijum jodida za jodnoskrobn test - veće petrijeve zdjelice (150 x 25 mm) - Papir za brisanje - Daska za rezanje plodova (2) - noževi za rezanje plodova (2) - ručni refraktometar (obezbjeđuje instruktora) - ručni penetrometar (obezbjeđuje instruktora) <p><u>Osoblje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Predavač (1) - Pomoćnik predavača (1)
--

9. Troškovi modula

Procjena troškova materijala (bez troškova prostora i namještaja)*

- oprema: 25 EUR po polazniku x 20 = 500 EUR
- Predavači (teoretski i praktični dio) 180 EUR/osobi
- 2 predavača 180x2 = 360 EUR
- ukupno 860 EUR za grupu od 20 polaznika

-----
*Na bazi materijala specificiranog u sadržaju kursa i za grupu do 20 polaznika.

10. Prilagođenost programa

Program je prilagođen najširem krugu agroturista koji nemaju zdravstvenih problema koji bi im onemogućili manje fizičke napore.

11. Broj polaznika po grupi

Minimalno: 5
Maksimalno: 20

12. Posebni uslovi za pohađanje modula

Bez posebnih obrazovnih, starosnih ili drugih uslova za polaznike.

13. Postupak provjere savladanosti modula

- Pisani test po završetku kursa
- Samostalna praktična demonstracija mjerenja prametara zrelosti voćnih plodova.

14. Realizatori modula

- Osobe sa teoretskim znanjima i praktičnim iskustvima u berbi voća. Za prve obuke (trening trenera) u BiH za realizatore kursa predlažu se:
- Prof. dr Pakeza Drkenda, Univerzitet u Sarajevu, Poljoprivredno-prehrambeni fakultet;
- Prof. dr Boris Pašalić, Univerzitet u Banjoj Luci, Poljoprivredni fakultet;
-